

INSTRUKCJA PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ DLA STUDENTÓW

FILOLOGII

NAUCZYCIELSKA

STUDIA II STOPNIA

INFORMACJE WSTĘPNE:

1. Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu nauczania i podlegają zaliczeniu w terminach przewidzianych w planach studiów.
2. Studenci zobowiązani są do odbycia minimum **240 godzin** praktyk po ukończeniu 1 semestru.
  - Praktyka wprowadzająca – **30 godzin** w semestrze **2**
  - Praktyka – **105 godzin** w semestrze **3** (szkoły podstawowe)
  - Praktyka – **105 godzin** w semestrze **4** (szkoły średnie)
3. Program studiów przewiduje praktykę realizowaną łącznie w wymiarze co najmniej **trzech miesięcy** na każdym z poziomów kształcenia.

MIEJSCE ODBYWANIA PRAKTYKI: szkoły podstawowe , szkoły średnie

CEL PRAKTYKI: Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym oraz dydaktycznym, które umożliwią studentowi wykonywanie zawodu nauczyciela języka obcego właściwego dla danej specjalności na kierunku Filologia.

Celem praktyki psychologiczno-pedagogicznej jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej oraz wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- 1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- 2) obserwowanie:
  - a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
  - b) aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku),
  - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
  - e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
  - f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
  - g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
  - h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
- a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
  - b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
  - c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
  - d) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- 4) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:
- a) diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
  - b) poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
  - c) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
  - d) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,
  - e) organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
  - f) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
  - g) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
  - h) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
  - i) sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
  - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
  - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
  - d) ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
  - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
  - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

2) obserwowanie:

a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,

b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,

c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),

d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,

e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,

f) sposobu oceniania uczniów,

g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,

h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,

i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,

j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,

k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);

3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:

a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),

b) organizowaniu pracy w grupach,

c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,

d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,

e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,

f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,

g) organizowaniu przestrzeni klasy,

h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,

b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,

c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,

- d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
  - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
  - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
  - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
  - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
  - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
  - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
  - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
  - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
  - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
  - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
  - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
  - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
  - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

INSTRUKCJA REALIZACJI PRAKTYKI:

1. Student zgłasza się do dyrektora/kierownika instytucji, w której będzie odbywał praktykę ze skierowaniem na praktykę, programem/instrukcją, arkuszem oceny praktyki, dziennikiem praktyki oraz z porozumieniem o organizację praktyki/jeśli Uczelnia nie podpisała wcześniej takiego z placówką przyjmującą na praktyki.
2. Praktyka odbywa się w terminie ustalonym między stronami.
3. Opiekun praktyki (wyznaczony przez dyrektora/kierownika placówki) ustala zasady pracy studenta w czasie praktyki, zapoznając go z podstawowymi zasadami i normami przyjętymi w danej placówce, z organizacją (regulamin, instrukcje) oraz z zakresem obowiązków.
4. Praktyka odbywa się w terminie ustalonym między stronami.
5. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest złożenie dziennika praktyk oraz arkusza oceny praktyki wypełnionego i podpisanego przez opiekuna praktyk oraz dr./kierownika instytucji/działu upoważnionego do podpisu.
6. W sprawach pilnych, wymagających interwencji należy kontaktować się z Działem Praktyk Uczelni w godzinach dyżurów.

ZALICZENIE PRAKTYKI:

1. Warunkiem zaliczenia praktyki jest złożenie przez studenta w Dziale Praktyk Uczelni dziennika praktyk oraz arkusza oceny praktyki wypełnionego i podpisanego przez opiekuna praktyki i dyrektora/kierownika placówki , w której odbyła się praktyka.
2. Dziennik praktyk oraz arkusz oceny stanowi podstawę do zaliczenia praktyki w formie wpisu zaliczającego do protokołu.
3. Zaliczenia i wpisu dokonuje Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk i Karier Zawodowych.
4. Zaliczenie i wpis dokonywane będą w **w 2, 3 i 4 semestrze** studiów.